

V OČEKÁVÁNÍ VÝVOJE HOSPODÁŘSKÉ SITUACE I ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ STÁLE PŘEVLÁDÁ MEZI OBČANY SKEPSE

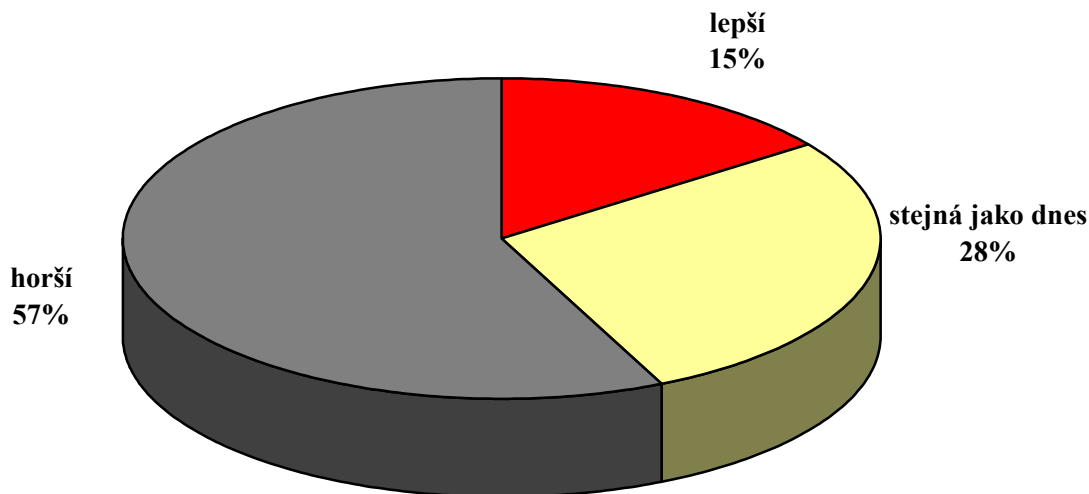
Za pět let bude hospodářská situace v naší zemi horší než dnes – tvrdí to 57 % lidí, což je stejný podíl jako před rokem a jeden z nejvyšších od roku 1993. Jen o něco méně skepticky vidí lidé perspektivy životní úrovně své vlastní domácnosti. Ta se zhorší za příštích pět let podle 44 % osob, zlepší podle 15 %, zbylí neočekávají změnu. Ani toto rozložení se za poslední rok nezměnilo.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 24. září až 2. října 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1061 respondentů.

Říjnový průzkum STEM potvrdil, že Češi se na současnou ekonomickou situaci země dívají stále velmi skepticky. Ani očekávání do příštích let nejsou lepší.

Ve zlepšení hospodářské situace naší země v horizontu příštích pěti let věří jen asi sedmina české populace, naopak téměř 60 % lidí předpokládá, že za pět let bude ekonomická situace u nás horší než dnes. Jde o prakticky stejný výsledek jako před rokem (tehdy STEM zjistil, že hospodářská situace bude za pět let lepší podle 14 %, stejná podle 28 % a horší podle 58 % občanů).

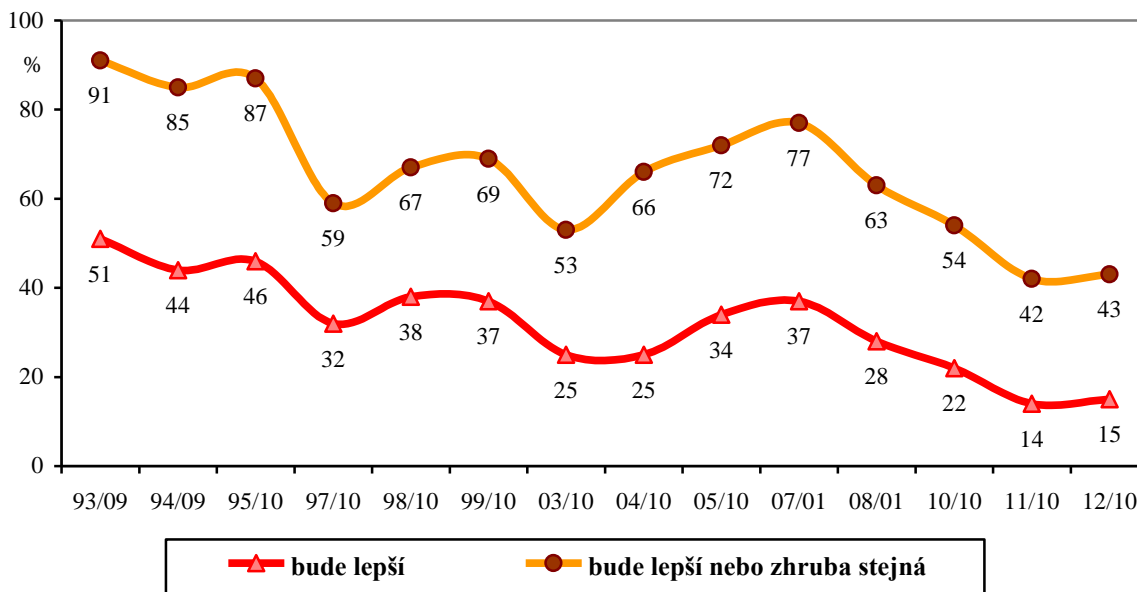
„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat hospodářská situace v naší zemi za pět let: bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

Časová řada dat z průzkumů STEM, která k této otázce začíná už v roce 1993, dokládá, že tak pochmurnou představu budoucího vývoje ekonomiky Česka, jako loni a letos, neměli lidé u nás dosud nikdy – ani v době prvních ekonomických problémů po polovině 90. let, ani v době opoziční smlouvy a následných problémů v době Špidlovy a Grossovy vlády. Až v posledních dvou letech podíl lidí, kteří očekávají zhoršení v pětiletém výhledu, přesáhl 50 %.

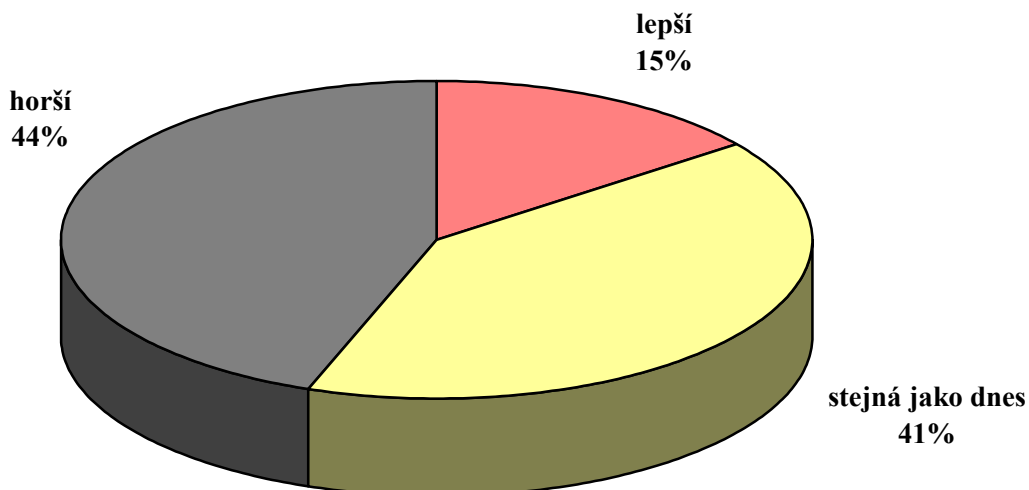
**"Jak se domníváte, že bude vypadat hospodářská situace za pět let:
bude lepší, horší, nebo stejná jako dnes?"**

Pramen: STEM, Trendy 1993-2012

Jen o málo příznivější jsou očekávání dalšího vývoje životní situace domácností. Za pět let se zlepší situace vlastní domácnosti podle představ 15 % respondentů průzkumu, zhoršení očekává necelá polovina osob (44 %).

**„Jak se domníváte, že bude celkově vypadat životní úroveň Vaší domácnosti za pět let:
bude lepší, horší, nebo zhruba stejná jako dnes?“**

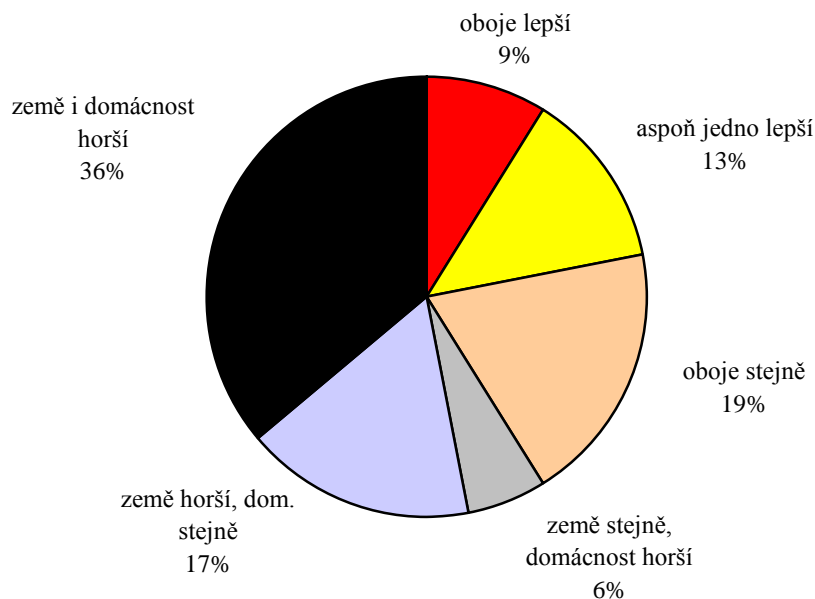
Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

V porovnání s průzkumem, který STEM provedl právě před rokem (v říjnu 2011), se nezměnilo vůbec nic, zjištěné četnosti byly naprosto stejné. Téměř nic se nezměnilo ani v porovnání s říjnem 2010 – tehdy uvedlo „lepší“ 16 %, „stejná jako dnes“ 44 % a „horší“ 40 % respondentů.

Jestliže bychom vyhodnotili obě otázky dohromady, zjistíme, že více než třetina lidí (36 %) je v pohledu do dalších pěti let krajně pesimistická – podle nich se zhorší jak situace v Česku, tak i životní úroveň jejich vlastní domácnosti. Jednoznačných optimistů je pouze 9 %.

Dvě další početné skupiny (dohromady 36 %) jsou „umírnění skeptikové“, kteří sice předpokládají zhoršení české ekonomiky, ale uchování vlastní životní úrovně na současné úrovni, a pak lidé, podle nichž se za pět let nezmění nic.

Kombinace názorů na vývoj ekonomické situace země a životní úrovně vlastní domácnosti za pět let

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

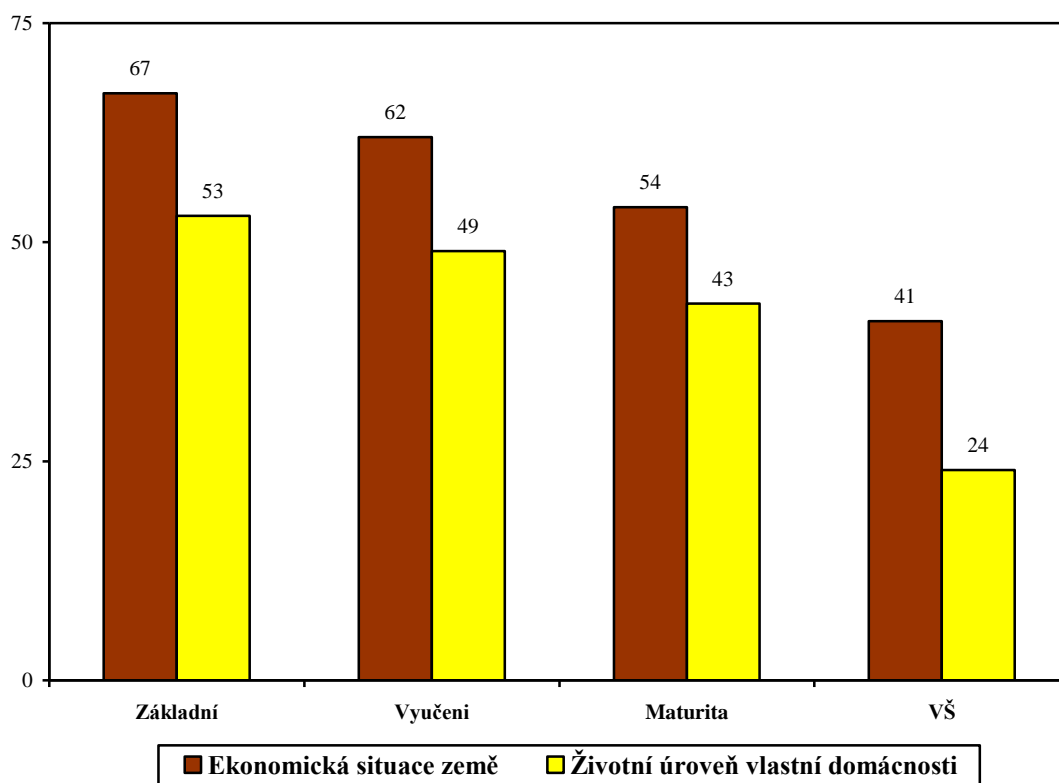
Na čem závisí optimismus či pesimismus ve výhledu do budoucna?

Nejvýraznější je závislost na současném materiálním zajištění respondenta, jeho domácnosti. Mezi lidmi, kteří jsou již dnes podle svého hodnocení na tom špatně, je jen minimální podíl optimistů do příštích pěti let.

Závislost na vzdělání je slabší, i když samozřejmě lidé s vyšším vzděláním jsou optimističtější než lidé s nižším vzděláním. To souvisí i s jejich současným postavením, majetkem, perspektivami v zaměstnání apod. Závislost na věku je zřetelná zejména v případě očekávání vývoje životní úrovně vlastní domácnosti.

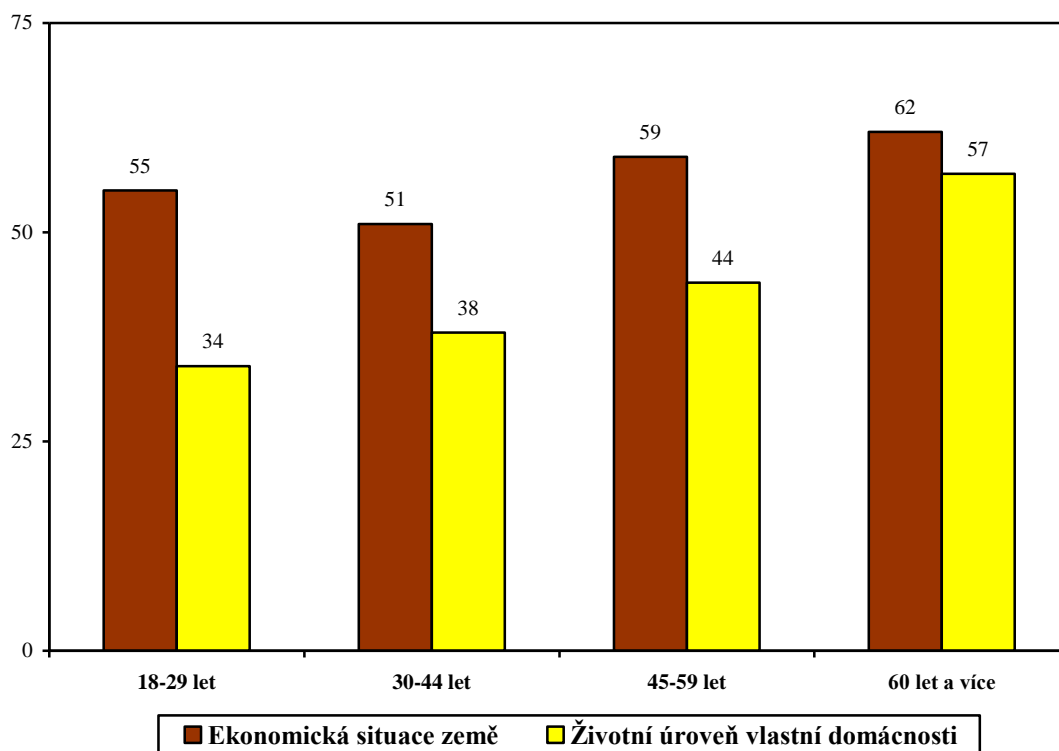
Výrazná je závislost očekávání na politické orientaci. Optimismus pravicově orientovaných občanů i pesimismus těch, kteří se hlásí k levici, jsou dány jak odlišným sociodemografickým složením skupin, tak i jejich rozdílným vztahem k současné pravicové vládě a její politice.

**Názory na vývoj ekonomické situace země
a životní úroveň vlastní domácnosti za pět let**
Podle vzdělání (podíly odpovědí „Horší“ v %)

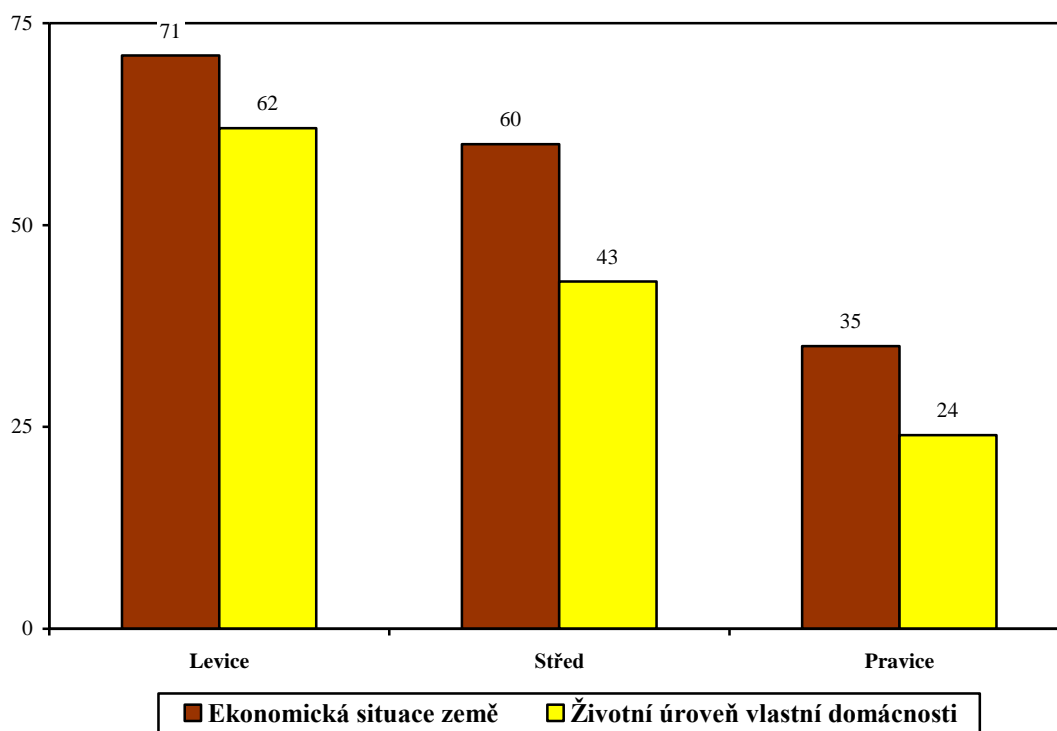
Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

**Názory na vývoj ekonomické situace země
a životní úroveň vlastní domácnosti za pět let**
Podle věku (podíly odpovědí „Horší“ v %)

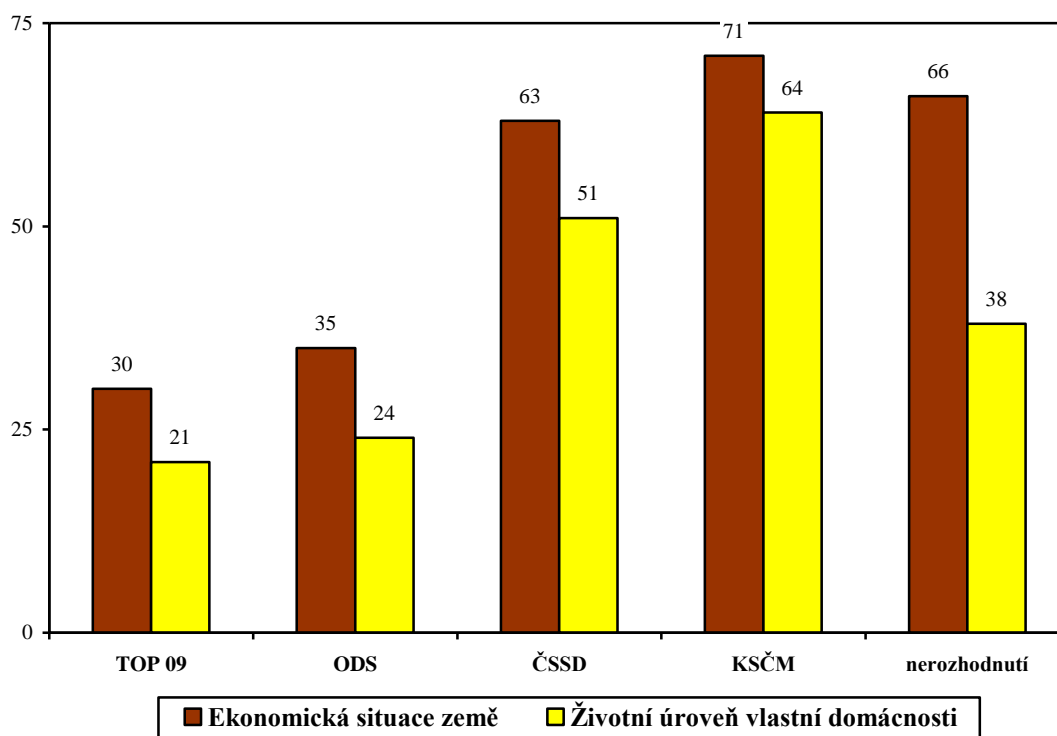
Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

**Názory na vývoj ekonomické situace země
a životní úrovně vlastní domácnosti za pět let**
Podle politické orientace (podíly odpovědí „Horší“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů

**Názory na vývoj ekonomické situace země
a životní úrovně vlastní domácnosti za pět let**
Podle stranických preferencí (podíly odpovědí „Horší“ v %)

Pramen: STEM, Trendy 10/2012, 1061 respondentů